

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. An Clerici licitè possunt tractare, & judicialiter cognoscere causas
criminis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

§. III.

*An Clerici licitè possint tractare,
& judicialiter cognoscere causas
criminales?*

Responderetur negativè prout habetur
ex c. Clericis 5. & ex c. sententiam
q. b. r. ubi expressè prohibetur Episcopis,
Prælati, aliisque Clericis (etiam in mino-
ribus constitutis) etiam si jurisdictionem
temporalem habeant, ne cognoscant,
aut tractent causam sanguinis, ferendo
sententiam, aut condemnando ad mor-
tem, vel mutilationem membrorum,
dicendo aut scribendo sententiam mor-
tis, dando consilium, aut præstando
auxilium, aut præcipiendo talem san-
guinis effusionem (auctoritative scilicet)
vel auctoritatem præstando per solam
præsentiam &c. ut ne contrahant irre-
gularitatem, si mors, vel mutilatio
sequatur; & quia decens non est, ut illi,
qui ad ministerium salutis vocati sunt,
iudicio sanguinis se immisceant, *cas. sepè*
29. caus. 23. q. ult. conceditur tamen in
c. Episcopus ult. h. r. in b. & aliis pluribus,
eiusmodi Prælati temporalem iurisdic-
tionem habentibus, ut in casu com-
missi v. g. homicidij, aut alterius male-
ficij morte puniendi, in suo territorio,
Laico alicui delegare possint iurisdic-
tionem, ad inquirendum de veritate, &
ad justitiæ (vindicativæ) debitum exse-
quendum, absque irregularitatis in-
currendæ periculo, etiam si ex sententia
Laici mors postea, aut mutilatio Rei se-
quatur, ut ne scilicet justitiæ vindica-
tiva patiatur: consultius tamen est, ut
Episcopus, vel alius Prælati, habens

iurisdictionem temporalem, non spo-
litec, sed generaliter committat Laici
potestatem cognoscendi causas sangui-
nis, & faciendi vindictam de causis
malefactoribus.

§. IV.

*Quanam præterea ministeria
officia secularia prohibita sint
Clericis?*

In pluribus Capitulis hujus Trullæ
secularia ministeria Clericis prohiben-
tur, ne scilicet sint Laicorum in
negotiorum gestores, procuratores, of-
ficiales justitiarum, vicecomes, aut pro-
positi in villis, & castris secularibus, quibus
committatur jurisdictionis secularis
exercitium, nec præ sint machina bellica
dirigendis, aut viris sanguinum, milibus
scilicet, tanquam duces, ut ex-
erceant chyrurgiam, in quantum ad ali-
quod, vel incisionem hæc requirit, ut
exerceant officium tabellionis, vel notarii
in civilibus &c. ob indecentiam hujus
aut periculum irregularitatis &c. quæ
tamen omnium qualis sit observanda
praxis & usus docere debet, videat.
Meth. hoc & sequenti §.

§. VI.

*Quanam studia & sub qua pena
sint religiosi prohibita iure canonico,
& an eadem studia sint etiam pro-
hibita Clericis secularibus?*

Ad medicinam, aut leges evolvenda
diendas, ex suis monasterijs, ut
egrediantur religiosi in c. non magister
2. & c. super specula. 10. h. r. prohibetur
(ut in